

Վերապատրաստող կազմակերպություն

ՀՀ ԿԳՄՍ «ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ.ԱՔՐԱՅԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ԴՊԱԿ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ «Ձևավորող գնահատման ազդեցությունը նյութի
յուրացման բարելավման վրա՝ համագործակցային ուսուցման ու
տարբերմակարգակներով ուսուցման տեխնոլոգիաների միջոցով»

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝ «Մարտունու Տ. Արթուրյանի անվան ավագ
դպրոց» ԴՊԱԿ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Հասմիկ Բեյբոլյան
ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ Արմենուհի Կիրակոսյան
ԴՊՐՈՑ՝ Ն. Գետաշենի թիվ 1 միջնակարգ

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Յետազոտական համատեքստ.....	4
Գործնական համատեքստ.....	5
Յետազոտության ընթացք	9
Տվյալների մշակում և վերլուծություն	131
Եզրակացություն	15
Գրականության ցանկ	14
Դասի պլան 1.....	175
Դասի պլան 2.....	197

ՆԵՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթությունը հանրակրթության պետական չափորոշիչի համաձայն ներառում է սովորողի յուրացման համար նախատեսված գիտելիքները, մանկավարժական և հոգեբանական աշխատանքները մշակութային բարոյական, ազգային ու համամարդկային արժեքները:

Նրաբաղադրիչներն են՝

- գիտելիքի համակարգ
- կարողություններ և հմտություններ
- արժեքային համակարգ:

Սովորողների գիտելիքներն ու կարողություններն առավել և ամբողջական տեսանելի և կիրառելի դարձնելու համար կիրառվում է գնահատումը:

Գնահատումը լայն հասկացություն է, որը նկարագրում է ցանկացած գործունեություն, որը կարող է տեղի ունենալ սովորողի կամ սովորողների գիտելիքների և կարողությունների մասին տեղեկություններ ստանալու նպատակով:

Ինչպես գիտենք գնահատման ներդրվող համակարգը պիտի հիմնվի

- արդարություն
- հուսալիություն
- անկողմնակալություն
- հավաստիություն
- հիմնավորվածություն
- մատչելիություն
- թափանցիկություն սկզբունքների հիման վրա:
-

Ուսուցման արդյունքների գնահատումը ենթադրում է հաղորդակցության խոսքային կարողությունների ձևավորման և տիրապետման չափանիշների ճշգրտում՝ խոսքի համապատասխանության աստիճանը հաղորդակցության թեմային, իրադրության նպատակին, խոսքի արագություն և այլն:

Գոյություն ունեն

- Ձևավորող(ուսուցանող)
- Միավորային գնահատման համակարգեր

Ուսուցանող կամ ձևավորող գնահատումը սովորողի ուսուցման ընդացքում տեղեկությունների հավաքման և արժևորման միջոցով կատարվող աշխատանքներ են:

Յետադուրյան նպատակ այն է, որ բացահայտեմ ձևավորողի գնահատականի ազդեցությունը նյութիյունը բարելավման վրա՝ նշելով հաջողություններ ու թերություններ:

ՅԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ՅԱՄՏԵՔՍ

Ձևավորող գնահատման նպատակը ուսումնական գործընթացում ուսուցիչների և սովորողների արջև դրված խնդիրների համատեղ լուծումն է՝ արդյունքները բարելավել ու նպատակով:

Ձևավորող գնահատումը աչակերտի ակտիվ մասնակցություն է:

1. Ինքնագնահատում և փոխադարձ գնահատում:
2. Սովորողների մասնակցության ապահովում:
3. Յետադարձ կապի ապահովում:
4. Սովորողի ուսումնական գործընթացի շտկում:

Ձևավորող գնահատման միջոցներն են՝

- ✓ Բանավոր հարցում,
- ✓ Տնային աշխատանք,

- ✓ Յայ տորոշիչ թեստ,
- ✓ Քննարկում,
- ✓ Ինքնագնահատում և փոխադարձ գնահատում,
- ✓ Յամագործակցային աշխատանք,
- ✓ Գործնական աշխատանք (պատի թերթ, սահիկահանդես և այլն)

Կրթության առջև դրված են որոշակի նպատակներ և դրանք գնահատվում են ելնելով այդ նպատակադրումների իրականացման աստիճանից:

Բենջամին Բլումն առանձնացնում է գնահատման վեց բաղկացուցիչ՝

- Գիտելիք,
- Ընկալում
- Կիրառում,
- Վերլուծում,
- Յամադրում,
- Գնահատում կամ արժևորում, որի ժամանակ սովորողը կարողանում է նկարագրել, բացատրել, մեկնարկել, հիմնավորել, եզրակացնել, ամփոփել, գնահատական տալ: Ձևավորող գնահատումը կարելի է ներկայացնել այսպիսի գծապատկերով՝

Դասավանդում \rightarrow ուսումնառություն \rightarrow ուսուցանող գնահատական

\rightarrow անդրադարձ \rightarrow բարելաված ուսուցում:

Այս գնահատման նպատակն է ճշգրտել դասավանդվող նյութի բովանդակությունը, խորությունը, դասավանդման արդյունավետ մեթոդները, շարունակաբար բացահայտել ուսուցման նյութի յուրացման պատկերը, ձևավորել ինքնագնահատման կարողությունը:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՅԱՄՍԵՔՍ

Իմ աշխատանքի համար ընտրել եմ VI դասարանը՝ հաշվի առնելով, որ ձևավորող գնահատականը կարող է արդյունավետ

օգտագործել միջին դպրոցում: Ես ընտրել եմ ուսուցման խմբային տարբերակը՝ ձևավորելով խառը խմբեր, որոնցից յուրաքանչյուրում կա թույլ մտիվացիայով աշակերտ: Հետագոտական աշխատանքս կազմակերպելու համար ընտրել եմ հետևյալ դասի տիպերը՝

ա) համակցված դաս

բ) դաս-փոխուսուցում

գ) բաց մտքերի դասավանդման դաս

Օգտագործելու եմ

1. **Համագործակցային** ուսուցման տեխնոլոգիա,
2. Տարբեր մակարդակներով ուսուցման տեխնոլոգիա: Յուրաքանչյուր դասի համար՝ հաշվի առնելով, որ VI դասարանում պետք է ուշադրություն դարձնել մտքերի ճիշտ դասավորությանը, խոսքի ճիշտ և գրագետ կառուցմանը, խոսքի զարգանմանն ու ազատ շարադրանք գրելու կարողությանը ակնկալելով վերջնարդյունք, որ աշակերտը պիտի կարողանա ճիշտ և տեղին օգտագործել բառերն ու բառակապակցությունները, շարադրել խոսքը՝ թույլ տալով, ոճական հնարավորինս քիչ սխալներ, կարողանա հիմնավորել, արտահայտել մտքերը և վերլուծել դրանք:

6-րդ դասարանում հետագոտությանս նյութը համընկավ Եղիշե Չարենցի

<<Մորս համար գազել>> և Հովհանես Ծիրազի <<Մայրս փոքրիկ, մայրս խեղճ>> բանաստեղծությունների հետ:

Այս բանաստեղծությունները շատ սիրելի և դյուրընկալելի է աշակերտների համար: Ուսումնասիրելով այս դասերը՝ ես իմ առջև դրել եմ նպատակներ՝

- ✚ ընկալել տալ ընտանեկան հարաբերություններում բարձր արժեքները
- ✚ նպաստել անձի ձևավորման գործում ընտանիքի դերը և նշանակությունը
- ✚ արժևորել մոր կարևոր և անկրկնելի դերը երեխաների կյանքում

✚ ընկալել տալ բառերի ճիշտ ընտրության կարևորությունը:

Այս ամենից ես ակնկալում եմ հետևյալ **վերջնադրույունքները**`

1. վերարտադրել ստեղծագործության բովանդակությունը,
2. գնահատողական վերաբերմունք դրսևորել հեղինակների զգացմունքների, վերհուշերի հանդեպ: Յատուկ ուշադրություն եմ դարձնելու ինքնագնահատմանը և փոխադարձ գնահատմանը, հնարավորություն եմ տալու ազատ արտահայտվել, վերլուծել, գրել փոքրիկ շարադրություններ մայրերի մասին: Կազմելու եմ թեստեր, որոնք ներառելու են հեղինակների կենսագրությունից հատվածներ, նրանք համեմատելու և զուգորդելու ենք հեղինակների մտածելակերպերի, զգայական աշխարհի հետ փորձելով զուգահեռներ անցկացնել անձնական կյանքում ստեղծությունեցած իրադարձությունների և մոր հանդեպ տածած անսահման սիրո հետ:

Աշակերտները փորձում են հայտնել սեփական կարծիքները, տեսակետները, օգնում են խմբում գտնվող թույլ մոտիվացիա ունեցող աշակերտներին արտահայտելու մտքերը: Իմ նպատակը նաև գիտելիքների ստուգումն է՝ այսինքն որքանով են սովորել տվյալ նյութը, քանի որ ձևավորող գնահատականը սովորելու գնահատականն է: Աշակերտները խմբերում կատարում են տրված թեստը, քննարկում են և **համագործակցային** աշխատանքով ներկայացնում են խմբի կատարած առաջադրանքը՝ նկարագրելով խմբի յուրաքանչյուր անդամին, գնահատում են միմյանց, ապա իրենց կազմած հարցադրումներով փոխադարձ գնահատում են մյուս խմբերին:

Բնականաբար, գնահատման այս ձևում երևում է հետադարձ կապի առկայությունը: Յետադարձ կապը մեկնաբանությունների, վերլուծությունների միջոցով պետք է հանգեցնի դասավանդման ընթացքում առաջացած թերությունների շտկմանը:

Այս դեպքում սովորողը համեմատում է ինքն իր հետ՝ պարզելով իր առաջընթացը: Գնահատման արդյունքների հիման վրա

հետադարձ կապով ուսուցիչը գնահատում է պետական չափորոշիչի, ուսուցման ծրագրերի ու ուսուցման մեթոդների արդյունավետությունը, կատարում է իրավիճակից բխող փոփոխություններ:

Ձևավորող գնահատմամբ ստուգվում է ուսումնական նյութի առանձին միավորի կամ դրամի մասի յուրացման աստիճանը, որը հնարավորություն է տալիս աշակերտին հասկանալ ու, թե իր ուսումնական աշխատանքներում ինչ նվաճումների է հասել, ինչ բացթողումներ է ունեցել: Այն ստեղծում է սովորելու նոր խթաններ:

Ձևավորող գնահատումը փորձելու եմ կիրառել ամբողջ դասի ընթացքում՝ ներառելով հարցադրումներ, թեստեր՝ մատնացույց անելով այն անելիքները, որոնց վրա պիտի աշխատեն խումբը կամ խմբերը:

Պետք է ոչ միայն իմանալ ինչը շտկել, այլ ինչպես շտկել: Այն պետք է լինի կառուցողական ոչ թե քննադատական, որպեսզի աշակերտները վստահեն սեփական ուժերին:

Այս դասարանում փորձում եմ առավել ապես ուշադրություն դարձնել փոխուսուցումներին, մտքերի ազատ արտահայտություններին, դիտարկում

եմ ցածր կարողունակություն ունեցող աշակերտներին, ուսուցումը կազմակերպում եմ տարբեր մակարդակներով:

Ձևավորող գնահատումն օգտագործելու համար պետք է պարզեմ, թե որքանո՞վ է սովորողը հասկացել անցած նյութը, ո՞ր առաջադրանքն է հեշտ, ի՞նչ անելիքներ ունեմ ես, ի՞նչ պետք է փոխեմ դասավանդման մեթոդներում:

Ձևավորող գնահատման **օբյեկտը** սովորողի գործունեությունն է: Աշակերտը պատասխանատվություն է ստանձնում ուսումնառության համար:

Գնահատման ձևանմուշները, յուրացման թեստերը, ինքնազանահատումները փոխադարձ գնահատումները, ուսուցանող, հայտորոշիչ հարցադրումները առաջընթացը խթանելու արդյունավետ ազդակարողություններ են:

Այս առումով ճիշտ կազմված առաջադրանքները և դրանց

համապատասխան ձևավորող գնահատումները օգնում են սովորողների վերլուծական հակումները զարգացնելուն, նպաստում բարձր մակարդակի մտածողության զարգացմանն ու կիրառմանը իրական կյանքի իրավիճակներում:

Անպայման առաջադրանքները կազմելուց պետք է նշվի նպատակը, առաջադրանքի բնույթը, սահմանվի որոշակի ժամանակ: Այս արդյունքները տեղեկություն են տալիս նաև սովորողներին իրենց իսկ ուսումնական առաջընթացի մասին: Ցանկալի է ընդգրկել կարճ պատասխանով առաջադրանքների համապատասխանեցում կամ համակցում տվյալ թեմայի հետ: Ընդհանրապես առաջադրանքները բազմակի ընտրության տարբերակներ են, որոնք նույնպես բարելավում են նյութի յուրացման գործընթացը:

ՅԵՏԱԶՈՏՈՒ ԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔ

Այս շրջանում անցկացրել եմ երկու դաս

1. <<Մորս համար գագել >> բանաստեղծությունն երկու ժամ: (Չափելված 1): Առաջին ժամին կարդալ, երկրորդ ժամին անգիր: Առաջին դասին ես նպատակ եմ դնում ուշադրությունն դարձնել գեղեցիկ ամուսնին, բառերի բացատրությանը՝ ակնկալելով վերջնարդյունքը, երբ աշակերտները կարողանան ներկայացնել բանաստեղծության բովանդակությունը արձակ շարադրանքով, կարողանան կառուցել գեղեցիկ խոսք:

Առաջին դասին ես հասկացա, որ դեռևս ունեմ անելիքներ հատկապես ազատ շարադրանքի զարգացման հետ, չնայած արժևորում էի նրանց խոսքը, գովեստի խոսքեր էի ասում, բայց, օգտագործելով հետադարձ կապը, մատնացույց է անում նրանց թուլյա ու ռեզուլտիվները: Աշակերտները բանաստեղծությունն արտասանում էին անգիր, փորձում էին ներկայացնել առոգանությամբ, բայց արձակ շարադրանքին անցնելիս, շատերը դժվարանում էին գեղեցիկ խոսք կազմել, որը մատնացույց էր անում, որ ես աշխատելու պարտադիր պայման ունեմ, շտկելու

թերու թյ ու նները, քանի որ VI դասարանում անել իքները շատ էին:

Աշակերտները խոսում են կրկնվող արտահայտու թյ ու նների մասին՝ «Մա՛յրիմ, անուշ ու անգին», նշում են որ մայրը ամենանվիրական, ամենասուրբ էակն է իրենց կյանքում:

Խոսում են մոր տխրու թյ ան պատճառի մասին, ներկայացնում են նոր սովորած բառերը, վերլուծում են «լուռ ու տխուր նստել ու» պատճառների մասին, փորձում են մեկնաբանել և եզրահանգումներ անել: Նրանք անում են ընդանրացումներ, նշում են որ երեխաները ինչ տարիքում էլ որ լինեն, երբեք չպետք է նեղացնեն, բարկացնեն մայրերին:

Դասը հաջողված էր, բայց կային մասնակի թերացումներ, որոց մասին վերևում նշեցի:

Կատարեցին կարճ թեստային աշխատանք, բայց կային աշակերտներ, որոնց հետպետք է տանեմ անհատական աշխատանք:

Երկրորդ դասին ուսու նախորում ենք նոր հեղինակ՝ Յովհաննես Ծիրազ «Մայրս փոքրիկ, մայրս խեղճ» բանաստեղծու թյ ու նը՝ դարձյալ երկու ժամով:(Յավել ված 2)

Առաջին ժամի համար նպատակ էի դրել, որ աշակերտներն իմանան հատվածներ Յովհաննես Ծիրազի կենսագրու թյ ու նից, իմանան Յովհ. Ծիրազի մորը նվիրված բանաստեղծական շարքի մասին, իմանան բանաստեղծու թյ ան բովանդակու թյ ու նն՝ ակնկալելով վերջնարդյ ու նքներ, որ կարողանան կենսագրու թյ ու նից հատվածներ ներկայացնել, խոսել «Յուշարձան մայրիկիս» բանաստեղծական շարքի մասին:

Այս դասը նույնպես անցկացնում էի նույնպես խմբային եղանակով: Դարձյալ խմբերին տվեցի հարցադրումներ, որոնց պատասխանը ակնկալում էի երեք րոպե հետ: Դրանից զատ դասը հանձնարարվեց ընթերցել, գտնել անծանոթ բառերը, բացատրել, կարդալ ճիշտ և գեղեցիկ: Ես փորձում էի ուղղորդել նրանց: Խմբերում կային աշակերտներ ովքեր լրացուցիչ տեղեկու թյ ու ններ ներկայացրեցի Յովհաննես Ծիրազի մասին, նշեցին որ օգտվել են համացանցից, արտասանեցին «Յուշարձան

մայրիկիս>> շարքից մի քանի բանաստեղծություններ:

Այս դասաժամին ես ուշադրությունս դարձրեցի աշակերտների յուրացման աստիճանի վրա, որի ժամանակ ուշադրությունս գրավեցին այն աշակերտները, ովքեր չեն ուզում կամ չեն կարողանում սովորել:

Այս դասին ես առաջարկեցի աշակերտներին ինքնագնահատական տալ խմբի ախտանքին և յուրաքանչյուրն ինքն իրեն: Նրանք տալիս էին ինքնագնահատականներ, գնահատում էին խմբի յուրաքանչյուր անդամի ախտանքը՝ լավ, միջին, վատ, որոնց վերաբերյալ տրվում էին հիմնավորումներ և բացատրություններ:

Այս դասին պարզեցի, որ աշակերտներն ինքնուրույն շտկումներ են ուզում անել խմբերում, ինքնուրույն վերլուծել, գտնել սեփական սխալները, օգնել թույլ մոտիվացիաներ ունեցող ընկերներին, հիմավորել իրենց սխալներն ու թերացումները: Ձևավորող գնահատումը արդեն հասանելի է դառնում աշակերտներին: Այս դասի համար պատրաստում եմ երկու սադղակ (ռուբրիկ), որտեղ նշվում է փոխադարձ գնահատումները, երբ խմբերը գնահատում են միմյանց և երեք աշակերտների համար կազմում եմ սանդղակ՝ դիտարկելով նրանց:

Այս դասին ես նպատակ եմ դնում զարգացնել արտահայտիչ արտասանելու տեխնիկան, իմանալ ծիրագի մանկատանը հայտնվելու պատճառները, համեմատել Յովհաննես Ծիրագի և Եղիշե Չարենցի բանաստեղծությունները:

Վերջնարդյունքում պիտի կարողանան արտահայտիչ և գեղեցիկ ասմունքել, հիշել Ծիրագի բանաստեղծությունն հոր մասին, հետևությունս անել, որ հենց Ծիրագի հոր մահն անդրադարձավ նրամանկատանը հայտնվելուն:

Խմբերը մնում են նույնը, աշակերտները ախտաբանում առողջանալու ամբարտասանել բանաստեղծությունը, պատմում են տեղեկությունները Ծիրագի և Ծիրագի մոր հանդիպման մասին՝ նշելով հետաքրքիր մանրամասներ և լրացուցիչ տեղեկություններ:

Յուրաքանչյուր խմբում աշակերտների մեջ առաջանում է հետաքրքիր մրցակցություն և մեծ ցանկություն, որ արտասանեն

մեկը մյուսից լավ: Եվ շատերի մոտ հաջողվում է, մնացածներն էլ փորձում են հասնել ընկերներին: Ես շարունակում եմ իմ դիտարկումները սանդղակի օգնությամբ: Գովեստի խոսքեր եմ ասում լավ ասմունքողներին, մյուսներին համար շտկումներ եմ անում, ակնկալելով, որ նրանք նույնպես կկարողանան արտասանել գեղեցիկ:

Աշակերտները նույնպես կատարում են դիտարկումներ, ներկայացնում են ընկերների ուժեղ և թույլ կողմերը, կատարում են փոխադաձ գնահատում: Ուրախալի է, որ աշակերտների մոտ նկատվում է ոգևորություն, որ նրանք կարողանում են տալ հիմնավոր և անկողմնակալ գնահատականներ: Ձևավորող գնահատումն իր դրական ազդեցությունն թողեց աշակերտների վրա, հատկապես այն շատերն ոգևորել թույլ կարողունակություն ունեցող աշակերտներին: Այս ամենը շատ շոշափելի էր, երբ միմյանց հետ համեմատվում էին բանաստեղծությունները: Բոլոր աշակերտներ ցանկանում էին իրենց մտքերն արտահայտել, հիմնավորումներ անել և ներկայացնել իրենց ձևավորող գնահատականը:

Խմբերը այս դասաժամին արդեն կարողանում էին ճիշտ և հստակ հիմնավորել ասված գովեստի խոսքերը կամ անել իքները, փորձում էին լուծել լլխնդիրները՝ միմյանց օգնելով, բացատրելով, սովորեցնելով:

Ուրախալի էր նաև, որ մրցակցում էին միմյանց հետ այն աշակերտները, ովքեր ավելի թույլ կարողունակություններ ունեին: Նրանք փորձում էին գոհացնել, ակտիվացնել էին, միմյանց տալիս էին հարցեր, ակնկալում պատասխաններ: Աշակերտները կարողացան վերլուծել, քննարկել, համադրել, համեմատել: Տրվեց կարճ թեստ, հետո թեստային այս տիպը պահանջում է ճիշտ և հիմնավոր պատասխաններ, որպեսզի որոշվի աշակերտների ընկալման աստիճանը: Այս երկու դասերի ընթացքում, ես մասամբ հասավերջնարդյունքների, որի շրջանակներում աշակերտներին մոտ շտկվեց խոսքը, կարողացան կազմել փոքրիկ տեքստեր, սովորեցին գրել ազատ շարադրանք: Ընդհանուր առմամբ այս լյչորս դասերը հաջողված էին, բայց դեռևս մնացել են անել իքներ,

որոնք ավելի հետաքրքիր և արդյունավետ կդարձնեն ու սուցումը:

ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԼՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխատելով «Ձևավորող գնահատման ազդեցությունը», նյութի բարելավման վրա համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայով >>թեմայի վրա ինձ համար լուծեցի մի շարք խնդիրներ, որոնք ավելի դյուրին կդարձնեն իմ հետագա աշխատանքը:

Վերանշված օգտագործվող մեթոդներն ու դասի տիպերը շատ արդյունավետ էին: Հետազոտական աշխատանքի շրջանակներում կազմակերպեցին դասալսույթներ, կազմվեցին սանդղակներ և՛ գործընկերներիս, և՛ աշակերտների փոխադարձ գնահատումների համար (Տես հավելվածը): Ես նույնպես կատարեցի դասալսույթներ, որոնք ինձ համար շատ ուսուցողական էին:

Կազմակերպեցին առողջ և հետաքրքիր քննարկումներ, խոսեցինք դասիս ուշեղ և թույլ կողմերի մասին, նշվեցին մասնակի թերացումներ: Հաճելի է, որ դասիս մեջ կային օգտագործված տեխնոլոգիաներ և դասի տիպեր, որոնք գործընկերներս հավանել էին և դրանք նույնպես կկիրառեն:

Ձևավորող գնահատման շրջանակներում գործածվեցին բնավոր հարցումներ, տնային աշխատանքներ, գրեցինք թեստեր, արվեցին քննարկումներ և վերլուծություններ:

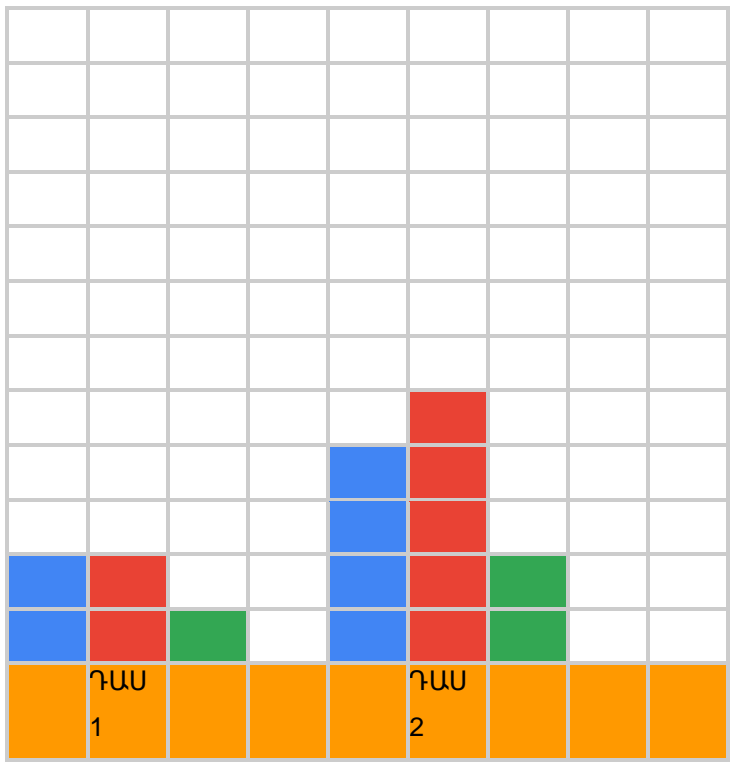
Փաստեմ, որ իմ հետազոտական աշխատանքին օգնեցին նաև աշակերտներս՝ VI դասարանցիները, ովքեր ակտիվությամբ և պատասխանատվությամբ դրսևորեցին բոլոր դասերին: Դասալսույթները փաստեցին, որ աշակերտները պատկերացնում են ձևավորող գնահատականը, որը փաստում է ներքոհիշյալ սանդղակը: Դասարանում սովորում են 26 աշակերտներ: 20-աշակերտի հետ մենք կատարեցինք հետաքրքիր, բովանդակալից աշխատանք:

	Գնահատում		
10 աշ	13աշ	15աշ	20աշ
ԴԱՍԱԺԱՄ 1	ԴԱՍԱԺԱՄ 2	ԴԱՍԱԺԱՄ 3	ԴԱՍԱԺԱՄ 4

Փորձեցինք համատեղ լուծել առաջացած խնդիրները՝ ընթերցանությո՛ւն, խոսքի կառուցում, ասմունք, ձևավորող գնահատման ընկալում:

Իմ դիտարկումներով 26 աշակերտներից միայն 10 աշակերտ էին առաջին դասին ակտիվ մասնակցում:

Վերջին դասին արդեն արդյունքը այլ էր: Դասարանի 26 աշակերտներից 5-ը թուլյ կարողունակություններ ունեցող աշակերտներ էին, բայց երեքն արդեն առաջընթաց ունեին, միայն 2-ը ցածր արդյունքներ գրանցեցին, որը և սկիզբ է դնելու նորանոր անելիքների, շտկումների, ինքնակրթությանը:

Ակտ իվո ւ թյո ւն				Վեր լ ուծ ու թյո ւն				

Եզրակացու թյ ու ն

Ամփոփելով կատարած ս հետազոտական աշխատանքը, ես եկա այն եզրակացու թյ ան, որ յ ու րաքան չ յ ու ր առաջ ադրված խնդրի լ ու ծ մ ան համար, պետք է հիմնավոր ու ս ու մ նասիրո թյ ու ն ներ կատարել, փնտրել հնարավոր լ ու ծ մ ան տարբերակներ, ընտրել և ներմ ու ծ ել ճիշտ տարբերակներ և գնահատել այն: Նախաբանում ես առաջ էի քաշել ձևավորող գնահատման հետ կապված անելիքներս, ճշտել, հիմնավորել, փաստարկներ բերել՝ ակնկալելով հետևյալ վերջնարդյ ու ն քը, որ գնահատման այս ձևը կիրառելի լինի ավելի հաճախիմ գործ ու ն ե ու թյ ան մեջ և բարելավի նյ ու թի յ ու րացումը:

Ընտրածս նոր մեթոդները շատ օգնեցին ինձ, օգնեց նաև վերապատրաստման այս դասընթացը, որպեսզի ինձ համար հասկանալի և կիրառելի լինի ձևավորող գնահատումը:

Գործընկերներիս դասալս ու մ ներից եզրահանգ ու մ ներ անելով, ինձ թվում է, որ հասավ երջնարդյ ու ն քիս, բայց դա չի նշանակում, որ չկան անելիքներ: Դրանք միշտ կան և

յ ու ր ա ք ան չ յ ու ր ս պ ե տ ք Է հ ե տ ա գ ա յ ու մ Է լ կ ա տ ա ր ի հ ի մ ն ա վ ո Ր ,
բ ա գ մ ա ր ն ու յ թ ու ր բ ա գ մ ա կ ո ղ մ ա ն ի ա շ խ ա տ ա ն ք : Գ ո Ր ծ ը ն կ ե Ր ն ե Ր ի ս
դ ա ս ա լ ս ու մ ն ն ե Ր ը , խ ո Ր ի հ ու Ր դ ն ե Ր ը , հ ա մ ա տ ե ղ և հ ա մ ա գ ո Ր ծ ա կ ց ա յ ի ն
ա շ խ ա տ ա ն ք ն ու ն ե ց ա վ ի Ր ա ն գ ն ա հ ա տ ե լ ի և կ ա ր ն ո Ր դ ե Ր ը ու ս ու ց մ ա ն
ը ն դ ա ց ք ու մ ն ա պ ա տ ա կ ի ս հ ա ս ն ե լ ու հ ա մ ա ր :

Գրականություն

1. Սո վ ո Ր ո ղ ն ե Ր ի գ ն ա հ ա տ մ ա ն հ ա յ ե ց ա կ ա ր գ Յ Յ Կ Գ Ն Կ Ր թ ա կ ա ն
ծ Ր ա գ Ր ե Ր ի կ ե ն տ Ր ո ն : Ե Ր և ա ն 2005
2. Պ ո լ ո ն ս կ ի Վ. Մ. <<Դ ա ր ո ց ա կ ա ն ն ե Ր ի գ ի տ ե լ ի թ ն ե Ր ի գ ն ա հ ա տ ու մ ը >> ,
Ե Ր և ա ն <<Լ ու յ ս >> , 1983թ
3. <<Կ գ ն ա կ հ ի մ ն ա դ Ր ա մ >> , գ ն ա հ ա տ մ ա ն , մ շ ա կ մ ա ն և գ ա ր գ ա ց մ ա ն
բ ա ժ ն ի
4. մ ա ս ն ա գ ե տ ն ե Ր , հ ա ն Ր ա կ Ր թ ու թ յ ա ն պ ե տ ա կ ա ն կ Ր թ ա կ ա ր գ ,
մ ի ջ ն ա կ ա ր գ կ Ր թ ու թ յ ա ն պ ե տ ա կ ա ն չ ա փ ո Ր ո շ ի չ (Ե Ր և ա ն , 2004)
5. Ա ս տ վ ա ծ ա տ Ր յ ա ն Մ.Գ. և ու Ր ի շ ն ե Ր <<Ու ս ու ց ի չ ն ե Ր ի
վ ե Ր ա պ ա տ Ր ա ս տ մ ա ն գ ո Ր ծ ը ն թ ա ց ի կ ա տ ա ր ե լ ա գ ո Ր ծ ու մ ը >> , Ա յ ռ ե ք ս ,
Ե Ր և ա ն 2007
6. Յ Յ Կ Գ ն ա փ ա ր ա Ր ու թ յ ու ն : Կ Ր թ ա կ ա ն ծ Ր ա գ Ր ե Ր ի կ ե ն տ Ր ո ն :
Կ Ր թ ու թ յ ա ն ա գ գ ա յ ի ն ի ն ս ի տ ու տ : <<Յ ա յ ո ց լ ե գ վ ի և
գ Ր ա կ ա ն ու թ յ ա ն ու ս ու ց ի չ ն ե Ր ի ե ո թ Ր յ ա վ ե Ր ա պ ա տ Ր ա ս տ մ ա ն
ու ղ ե ց ու յ ց >> , Ե Ր և ա ն 2007

Հավելված 1
Դասի պլան 1

Ուսուցիչ՝

Ա.Կիրակոսյ

ան

Առարկա՝	Մայրենի	Ամսաթիվ	06.10.22	Կիսամյակ	1	Դասարան	6
Թեմա՝	Եղիշե Չարենցի «Մորս համար գազել» բանաստեղծությունը						
Օգտագործվող նյութեր՝	Դասագիրք, տետր, բառատետրեր, Եղիշե Չարենցի բանաստեղծությունների ժողովածու,						
Դասի							

<p>նպատակը՝</p>	<p>իմանալ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կենսագրական տեղեկություններ եղ.Չարենցի մասին 2. Ստեղծագործության բովանդակությունը 3. Գնահատողական վերաբերմունք ունենա հեղինակի վերհիշի հանդեպ 			
<p>Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ</p>				
<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p><i>կարողանա</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ներկայացնել եղ. Չարենցի կենսագրական տվյալները</i> 2. <i>Գեղեցիկ վերարտադրել բանաստեղծության բովանդակությունը</i> 3. <i>Վերհանել ստեղծագործության հիմնական գաղափարը</i> 			
<p>Գործողություններ (Ժամ/տևողություն)</p>	<p>Ուսումնական գործունեություն <i>Աշակերտներ</i></p>	<p>Ուսումնական գործունեություն <i>Ուսուցիչ</i></p>	<p>Հարցադրումներ</p>	<p>Կիրառվող մեթոդ (ներ)</p>
<p>Նախապատրաստական մաս 2ր կթանման փուլ 5-7ր Իմաստի ընկալման փուլ 15-20ր Կշռադատման փուլ 5-10ր Տնային աշխատանք</p>	<p><i>Գաղափարային բովանդակության շնորհ ինխնուրույն, խմբային աշխատանք: խմբային աշխատանք, տրված հանձնարարության վրա:</i></p>	<p>Համառոտ ներկայացում Չարենցի կյանքի ու գործունեության մասին: Աշակերտների հետ վերհանել համար առանցքային հիշողությունները:</p>	<p><i>Գտնել ու դուրս գրել ձեզ դուր եկած արտահայտությունները: Համեմատոր բանաստեղծությունները, նշելով նմանություններն ու տարբերությունները: Ի՞նչ բառեր ու բառակապակցություններ</i></p>	<p><i>Մտադրոհ Հարց ու պատասխան</i></p>

<p>քի հանձնար արման փուլ 3ր Ավարտ 1ր</p>			<p>գիտես, որոնցում հանդիպում են հայր ու մայր բառերը :Յամեմաի'ր դրանք:</p>	
<p>Տնային</p>	<p>Բառային աշխատանք բաժնից 4,5 էջ 30</p>			

Հավելված 2
Դասի պլան 2

Ուսուցիչ Ա. Կիրակոսյան

Առարկա՝	Մայրենի	Ամսաթիվ	11.10. 22	Կիսամյակ	1	Դասարան	6
Թեմա՝	Յոթերորդի դասարանի ծիրագրի «Մայրս, փոքրիկ, մայրս խեղճ» բանաստեղծությունն կարդալ և սովորել անգիր:						
Օգտագործվող նյութեր՝							
Դասի նպատակը՝	Աշակերտները պետք է իմանա հատվածներ Յոթերորդի դասարանի կենսագրությունից: 2. Իմանա մորը նվիրված Յոթերորդի դասարանի բանաստեղծությունների շարքի մասին: 3. Չարգա ցնել արտահայտիչ ասմունքելու տեխնիկան: 4. Համեմատել Ե. Չարենցի և Յոթեր. ծիրագրի բանաստեղծությունները:						
Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ							
Վերջնարդյունքները	1. Մտապահել Յոթերորդի դասարանի կենսագրության որոշ հատվածներ: 2. Կարողանալ ներկայացնել «Յոթերորդի դասարանի մայրիկիս» շարքը: 3. Ներկայացնել բանաստեղծության բովանդակություններ:						
Գործողություններ (ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեություն	Ուսումնական գործունեություն	Չարգադրումներ		Կիրառվող մեթոդ (ներ)		
	Աշակերտներ	Ուսուցիչ					

<p>Խթանում - Դասարան ը բաժանել 4 խմբի: Յուրաքան չյուր խմբին տալ հարցադրու մներ (Պատասխ ան 3 րոպե): Իմաստի ընկալում- Տրվում են հետևյալ հարցերը `ա) Ե՞րբ և որտե՞ղ է ծնվել Հովհանն ես Ծիրազը:</p>	<p><i>Համեմատում են Ե. Չարենցի և Հովհ. Ծիրազի բանաստեղծո ւթյունները</i></p>	<p>Յուրաքանչ յուր խմբին տալ հարցադրու մներ</p>	<p><i>Ի՞նչ բառերով է ներկայացնո ւմ Հովհաննես Ծիրազը մորը:</i></p>	<p><i>Քառաբաժան Ձևագրի</i></p>
<p>Տնային</p>	<p><i>հանձնարարում էմ համացանցից ընտրել ստեղծագործությանը համապատասխան երաժշտություն:</i></p>			

